

Konst

Birgitta Rubin: Coronasäkrade utställningar blommar runt om i landet

PUBLICERAD I GÅR 11:14

Bild 1 av 4 Jaume Plensas 14 meter höga skulptur "Anna" i Pilane.
Foto: Pilane Heritage Museum

Den svenska konstbranschen pressas svårt av coronakrisen, samtidigt som många gör allt de kan för att publiken ändå ska få uppleva konst. Särskilt utomhusutställningar florerar denna sommar, landet runt, skriver Birgitta Rubin.

Coronakrisens inställda, uppskjutna eller kringskurna utställningar denna vår har kastat in den svenska konstbranschen i en djup ekonomisk kris. De oroande effekterna utreds i tidskrifterna Artlovers och Konstnärens senaste nummer, där en enkätundersökning bland annat visar att 70 procent av de svarande konstnärerna står utanför a-kassesystemet och att krisstöden är särskilt illa anpassade till konstscenens brokiga organisationsformer.

Samtidigt är jag tagen av all kreativitet och alla ansträngningar som konstnärer, gallerier, föreningar och institutioner uppvisar, för att publiken trots allt ska kunna se konst. Nu i sommar har museer och konsthallar återöppnat slag i slag, och jag vill lova att det finns massor att uppleva. Coronasäkert, eller i alla fall

coronasäkrare, i linje med Folkhälsomyndighetens rekommendationer.

Vy från Alma Löv museum, i förgrunden Henk Vischs skulptur "Noch einmal" och i bakgrunden Peter Johanssons verk "Vikten av svensk fattigdom". Foto: Birgitta Rubin

Handsprit, extra städning, förhandsbokning och utomhusaktiviteter är legio, för att begränsa smittspridningen och underlätta social distans. Moderna museet flyttar exempelvis ut sin barnverksamhet till trädgården under sommarlovet, Arkdes har berikat Exercisplan med den grönskande installationen "Infield" och utanför Norrköpings konstmuseum växer Cecilia Edefalks blomsteräng, med bänkar och bikupa till både publikens och de pollinerande insekternas lov.

De digitala alternativen fortsätter också att frodas och blir allt proffsigare. Borås konstmuseum har exempelvis anlitat konstnärerna Lena Mattsson och Ola Åstrand för att sammanställa en serie mobilfilmer av kulturarbetare; intima inifrånberättelser om hur coronavåren påverkat dem, tillgängliga på hemsidan. Duon Lundahl & Seidl lanserar onlineverket "AmissingRoom" där hemmiljön kan aktiveras och gratisappen "Bella Runes portal" låter oss se virtuella skulpturer i Västerås stadsmiljö.

Men framför allt hör skulpturutställningar utomhus sommaren till och coronapandemin har bidragit till både större och fler initiativ än någonsin.

Efter vårens begränsningar och stiltje kände till exempel galleristen Ola Gustafsson ett behov av publikkontakt och har tidigare lagt sin satsning Elastic Rural i den lilla bruksorten Jädraås. I huvudstaden satsar Trafikkontoret extra mycket på offentlig konst denna sommar, i samarbete med Stockholm konst, för att även riskgrupper enkelt ska få ta del av samtidskonst. Min lista med tio skulpturparker och utomhusutställningar visar på en stor variation och utbredning i landet – där flertalet av dessa utflyktsmål dessutom lägger till underbara naturupplevelser.

Själv tänker jag med tacksamhet på dessa seriösa och generösa initiativ, som många gånger bygger på ideella insatser. Jag instämmer i vad flera i branschen understrukt – det är viktigt att vi nu solidariskt stöttar och investerar i såväl konstverk som entréavgifter, för att rädda vår mångfacetterade och vitala svenska konstscen.

1 Umedalens skulpturpark, Umeå.

2 Elastic Rural i Jädraås, Gävleborg.

3 Alma Löv museum i Ö. Ämtervik, Värmland.

4 Alice Aycock, Prinsessan Estelles Kulturstiftelse, Kungliga Djurgården.

5 Stockholm konsts sommarutställning runt om i stan.

6 Konstparken Ulvhälls hållar utanför Strängnäs.

7 Konst på hög, Kvarntorps-högen öster om Kumla.

8 Skulptur i Pilane, Pilane gravfält, Klövedal, Tjörn.

9 Wanås konst, Knislinge, nordöstra Skåne.

10 Kivik art, Lilla Stens-huvud, Österlen.

Louise Bourgeois, "Eye Benches II" i svart granit, i Umedalens skulpturpark. Foto: Galleri Andersson/Sandström

1 Umedalens skulpturpark

5 km från Umeå centrum. Öppet året och dygnet runt. Info: umedalenskulptur.org

Umeågalleristen Stefan Andersson, sedan länge även etablerad i Stockholm, ligger bakom Umedalens ambitiösa skulpturpark, ihop med ett lokalt fastighetsbolag. Det började 1994 med

skulpturutställningar i området, som en gång var ett mentalsjukhus. Idag har den populära parken 45 permanenta verk av kända skulpturer som Louise Bourgeois, Anish Kapoor, Antony Gormely, Bigert & Bergström och Astrid Sylwan.

Jone Kvies bronsskulptur "Hero's Helmet", ingår i Elastic Rurals öppningsutställning.
Foto: Tom Diaz

2 Elastic Rural

Jädraås nära Ockelbo, visas 19/7-16/8. Öppet söndagar kl 12-16 eller efter överenskommelse, info@elasticgallery.com

Stockholmsgalleristen Ola Gustafsson öppnar i sommar ett nytt utställningsprojekt i och utanför den gamla möbelfabriken i brukssamhället Jädraås, i hjärtat av Gävleborg. Här har galleriet haft ett showroom i fem år. I öppningsutställning "Into the nature" ingår både äldre verk av galleriets konstnärer och helt nyproducerade verk, i dialog med platsen och dess historia.

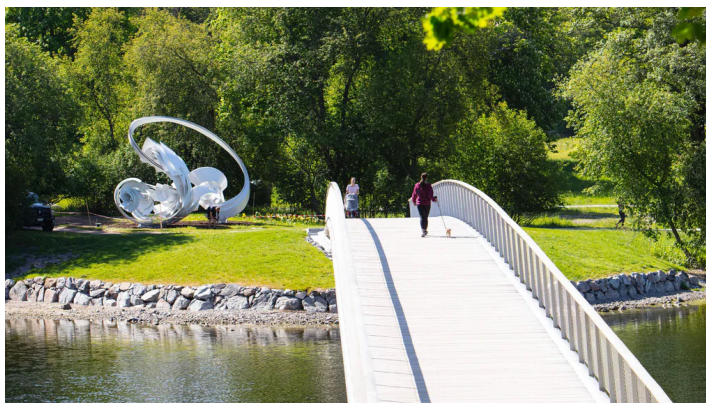

Idun Baltzersens "Öga", på Alma Löv i Östra Ämtervik. Foto: Stella Broos

3 Alma Löv museum

Östra Ämtervik, Värmland. Öppet dagligen 20/6-30/8.
Förbokning: almalov.com

Alma Löv museum startades 1998 av [konstnärerna Karin och Marc Broos](#), med fokus på experimentell konst. Här finns permanenta skulpturer utomhus, ett tjugotal små paviljonger i naturen och huvudbyggnaden Paleis Oranjestraat i en ombyggd lada. Årets utställning "Sights of change" belyser behovet av förändring i vår värld, med såväl svenska som internationella konstnärer, i år även filmaren Björn Runge.

Alice Aycocks "Hoop-La", på Djurgården. Foto: Johan Lindskog

4 Alice Aycock

Kungliga Djurgården, Stockholm. Visas tom 27/9. Info: preks.se

Den första utställningen i regi av Prinsessan Estelles

Kulturstiftelse består av sex monumentala metallskulpturer av [den amerikanska konstnären Alice Aycock](#). De vita skulpturerna med virvlande former ingår i serien ”Turbulences”, som ger associationer till naturkrafter som vind och vågor. Verken är utplacerade i grönskan på båda sidor Djurgårdskanalen, på promenadavstånd från nybyggda Folke Bernadottes bro.

Den syriske konstnären Muhammad Alis skulptur ”Peak up, peak down” på Nybrogatan i Stockholm Foto: Naina Helén Jåma

5 Stockholm konstssommarutställning

Stockholms stad, pågår t o m 31/8. Info: stockholmkonst.se

I samband med Trafikkontorets satsning på sommargångar, torg och pop-up-parker har Stockholm konst bjudit in elva konstnärer och nio Konstfackstudenter till en utställning i det offentliga stadsrummet. Tanken är att alla i staden ska få uppleva konst, med bibehållen social distans utomhus. Verken är spridda över stan; allt från performance, skulptur och installation till videoverk och ljudskulpturer.

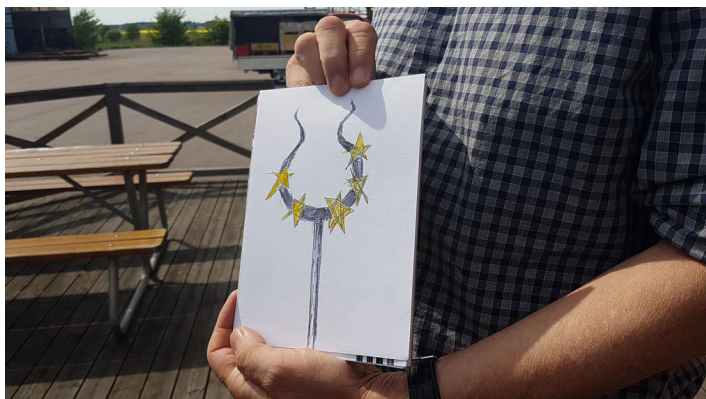
Anastasia Axs ”Set design for Fedra/ Hippolytos”, i Konstparken Ulvhälls hällar. Foto: Björn Norberg

6 Konstparken Ulvhälls hällar

Ulvhälls allé, Strängnäs. Öppet dygnet runt t o m 4/10. Info: ulvhallshallar.se

Konstparken Ulvhälls hällar öppnade 2018, med fin utsikt över Mälaren. Skulpturer av fem svenska konstnärer visas längs en

promenadslinga, i år med tillskott av två nya verk. Sydafrikanen och IASPIS-stipendiaten Rodney Place har utvecklat ett projekt om migration tillsammans med tre kollegor, manifesterat med ljudinstallationer och skulpturer. Och Anastasia Ax "Set design for Fedra/Hippolytes" gjordes ursprungligen för Dramaten, här omskapat i gips som sakta bryts ner.

Lars Vilks skiss till den 11 meter höga skulpturen "Corona borealis" till "Konst på hög"
Foto: Kumla kommun

7 Konst på hög

Kvarntorpshögen, Kumla, vid väg 52. Öppet dagligen, tom 30/9.
Info: <http://kph.kumla.com>

Den mäktiga Kvarntorpshögen är en rest från skifferoljeutvinning, i dag ett rekreativsområde med vid utsikt över Närkeslätten.

Här har en stor skulpturpark växt fram under 25 år, "Konst på hög". Årets tillskott är Lars Vilks elva meter höga metallskulptur "Corona Borealis", döpt efter en stjärnbild. Den ska resas i slutet av juni, intill Vilks tidigare landmärke "Waaaaall", som brändes ner förra året.

Charlotte Gyllenhammars "Out / Giant", Skulptur i Pilane. Foto: Pilane Heritage museum

8 Skulptur i Pilane

Pilane gravfält, Tjörn. Öppet dagligen t o m 20/9. Info: pilane.org

Runt det 2000 år gamla gravfältet i Pilane arrangeras skulpturutställningar sedan 2007, med konstnärer från hela världen, i regi av det privata initiativet Pilane Heritage Museum. Denna konsthall under bar himmel är spridd över ett åtta hektar stort kulturlandskap med storslagen utsikt över den bohuslänska arkipelagen. I år deltar konstnärer som Charlotte Gyllenhammar, Tony Cragg och Jaume Plensa.

Kimsoojas "A Laundry Field", Wanås Konst. Foto: Mattias Givell. Courtesy of Kimsooja Studio

9 Wanås konst

Knislinge, nordöstra Skåne. Skulpturparken öppen året runt
dagligen, konsthallen t o m 30/9. Info: wanaskonst.se

Sedan 1987 har över 300 konstnärer ställt ut i Wanås slottspark och gamla magasin. Här finns i dag ett 70-tal platsspecifika verk av konstnärer som Yoko Ono, Ann Hamilton, Jenny Holzer, Ann-Sofi Sidén, Nathalie Djurberg & Hans Berg. Wanås Konst är numera ett stort utflyktsmål, med årliga utställningar både i konsthallen och bokskogen, denna sommar av [koreanskan Kimsooja](#).

Hubert Garniers "Lyckans portar", på Kivik art centre. Foto: Anders Norrsell

10 Kivik art centre

Lilla Stenshuvud, Österlen. Öppet dagligen 21/6 – 30/8. Info:
kivikart.se

2006 bildades Stiftelsen Kivik art centre på Österlen. Under åren har paviljonger och skulpturer växt fram på Lilla Stenshuvud, vid gården Bergdala. Mest känd är David Chipperfields och Antony Gormleys 16 meter höga torn med vidunderlig utsikt över Hanöbukten. De senaste åren har nya verk finansierats med crowdfunding, i år ”Lyckans portar” – en fem meter hög, knallgul stålkonstruktion av fransmannen Hubert Garnier.

TEXT

Birgitta Rubin